

2. Analýza minulého rozpočtového hospodaření

Bc. Marie Sedláková

Bc. Veronika Wallerová

Obecné zhodnocení finančního hospodaření města

Posouzení finanční situace obce vyžaduje znalost vývoje rozpočtového hospodaření v čase. Pro analýzu finanční situace obce bylo zvoleno rozpočtové období let 2006 až 2010. Jako materiály poslouží rozpočty obce z portálu Ministerstva financí ČR (ARISweb, ÚFIS). V první řadě hodnotíme spíše obecný vývoj rozpočtů v jednotlivých letech s ohledem na vývoj salda rozpočtu. Poté následuje podrobná analýza jednotlivých položek rozpočtu.

Tabulka č. 1 zachycuje výši příjmů a výdajů schválených rozpočtů v letech 2006 – 2011. Na první pohled je patrné, že v období posledních 6 let hospodařilo město spíše s vyššími příjmy než výdaji.

Příjmy města byly nejvyšší v roce 2008 a poté mírně klesaly. Výdaje ve sledovaném období také nevykazují jednoznačně klesající či rostoucí tendenci. V roce 2009 totiž výdaje oproti předchozímu období klesly o cca 23 miliónů Kč, přičemž v roce 2011 již opět přesahovaly částku 215 miliónů Kč.

K jasnějšímu určení vývojových tendencí bychom potřebovaly hodnotit data za delší časové období a zohlednit skutečnosti jako plán investic, financování a další.

Údaje celkem (v tis. Kč)						
	2006	2007	2008	2009	2010	2011 ¹
Daňové příjmy	79 543,38	87 312,86	96 082,44	86 374,47	89 849,30	86 071,51
Nedaňové příjmy	26 382,95	28 771,07	26 750,07	30 457,43	32 446,36	31 729,69
Kapitálové příjmy	4 743,33	2 412,67	4 115,05	4 783,81	5 242,78	3 872,76
Vlastní příjmy	110 669,66	118 496,60	126 947,56	121 615,71	127 538,44	121 673,96
Přijaté dotace*	55 585,01	72 971,55	95 948,21	91 487,79	92 860,04	176 406,74
Celkové příjmy*	166 254,67	191 468,15	222 895,77	213 103,50	220 398,48	298 080,7
Běžné výdaje*	137 175,09	157 607,39	171 226,02	167 265,00	182 360,08	175 362,64
Kapitálové výdaje	22 195,97	23 255,49	52 048,61	31 885,22	25 885,52	126 863,08
Celkové výdaje*	159 371,06	180 862,88	223 274,63	199 150,22	208 245,60	302 225,62
Saldo hospodaření	6 883,61	10 605,27	-378,86	13 953,38	12 152,88	-4 144,92
* po konsolidaci						

Tab. č. 1: Přehled příjmů a výdajů 2006-2011 (zdroj: ARISweb, ÚFISweb)

¹ URL: <■> [cit. 2011-11-19]

Z teorie již víme, že rozpočet obce může být schválen jako přebytkový, vyrovnaný či deficitní. Graf č. 1 ilustruje vývoj salda rozpočtu v jednotlivých letech. Saldo hospodaření rozpočtu bylo kladné v letech 2006, 2007, 2009, 2010. Důvodem tvorby přebytku se po prostudování financování jeví povinnost města splácet každoročně část dlouhodobého úvěru. Mírný deficit vykázalo město v roce 2008. V posledním roce hospodaření však deficit rozpočtu převýšil 4 milióny Kč.

2006: V tomto roce byl vykázán přebytkový rozpočet. Město hospodařilo s vyššími kapitálovými příjmy, přičemž kapitálové výdaje byly oproti období 2008-2009 nižší. Vzniklý přebytek byl použit ke splácení dlouhodobého úvěru (splátka ve výši 7 511 750 Kč). Zároveň bylo využito k této splátce 628 090 Kč z bankovního účtu.

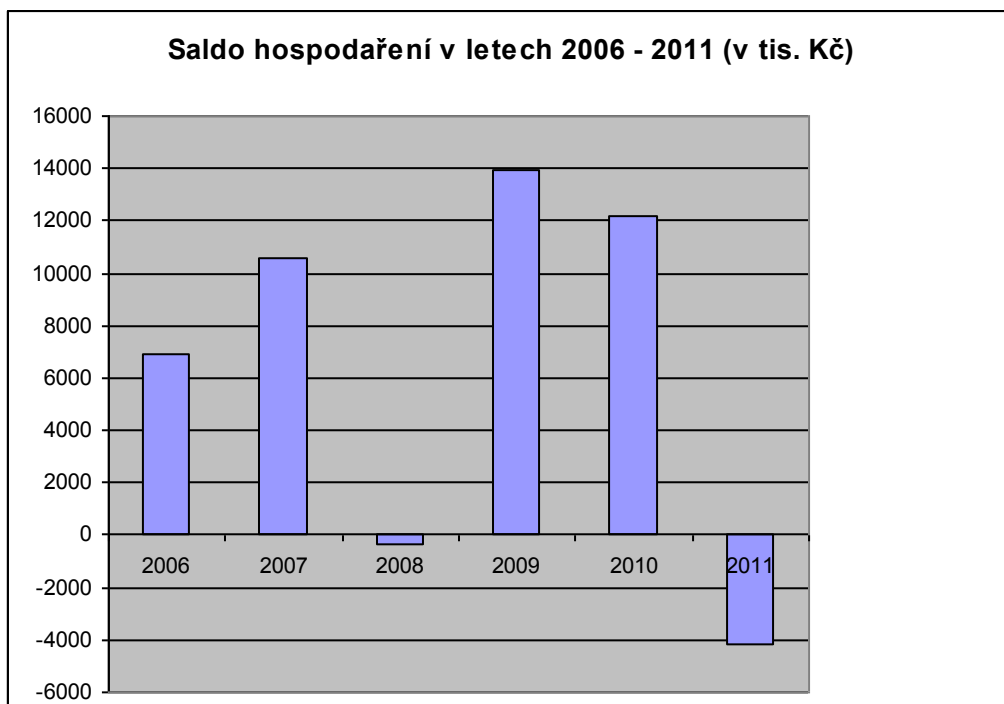
2007: Opět vykázán přebytkový rozpočet vzhledem k nárůstu daňových a vlastních příjmů oproti předchozímu období. Část přebytku byla využita k uložení na bankovní účet 3 072 340 Kč, větší částí pak byla uhrazena splátka dlouhodobého úvěru ve výši 7 532 980 Kč.

2008: V roce 2008 vznikl poměrně nízký rozpočtový deficit 378 860 Kč. V tomto roce byly vůbec nejvyšší kapitálové výdaje (více než dvojnásobné v roce 2007) a sice 52 048 610 Kč. Byla uhrazena další splátka dlouhodobého úvěru 7 555 050 Kč. Aby město bylo schopno tuto splátku uhradit vzhledem ke vzniklému deficitu, přijalo krátkodobou půjčku ve výši 8 000 000 Kč a k tomu použilo ještě 66 120 Kč z bankovních účtů.

2009: Saldo rozpočtu bylo přebytkové. I přes to, že došlo k poklesu daňových a vlastních příjmů, město získalo poměrně vysoké dotace. Mimo to významně poklesly kapitálové výdaje. Přebytek rozpočtu byl využit k uhrazení splátky krátkodobých přijatých půjčených prostředků (8 000 000 Kč) z předešlého období. Dále město muselo uhradit pravidelnou splátku dlouhodobého úvěru ve výši 7 705 310 Kč. Z bankovního účtu bylo použito 5 954 000 Kč, zároveň došlo k přijetí dluhu 7 705 930 Kč (dlouhodobé finanční prostředky).

2010 přebytek: Přebytek v roce 2010 činil 12 152 880 Kč. Na straně příjmů byly nejvýznamnější položkou vlastní příjmy (127 538 440 Kč), nejvyšší za sledované období. Zároveň však byly v roce 2010 nejvyšší i běžné výdaje 182 360 080 Kč. Přebytek rozpočtu byl zčásti využit ke splátce dlouhodobého úvěru (7 310 000 Kč), zbytek ve výši 4 842 900 Kč.

2011 deficit: Saldo příjmů a výdajů po konsolidaci v roce 2011 dosáhlo 4 144 930 Kč. Město v tomto roce splatilo další dlouhodobou splátku ve výši 6 296 520 Kč. Ke krytí deficitu však přijalo další dlouhodobý úvěr (7 650 510 Kč) a využilo 2 790 940 Kč z bankovních účtů.



Graf č. 1: Saldo hospodaření v letech 2006-2011(zdroj ARISweb, ÚFISweb)

Zdrojová data pro závěrečný účet za rok 2011 byla zveřejněna až v posledních dnech před odevzdáním naší seminární práce, proto jsme nestihly všechny grafy aktualizovat a získané hodnoty uvádíme jen v tabulce č. 1. Závěrečný účet však ještě není zveřejněn na stránkách města. V další části seminární práce tedy budeme pracovat s daty jen za rok 2006 až 2010.

2.1 Příjmová stránka rozpočtu

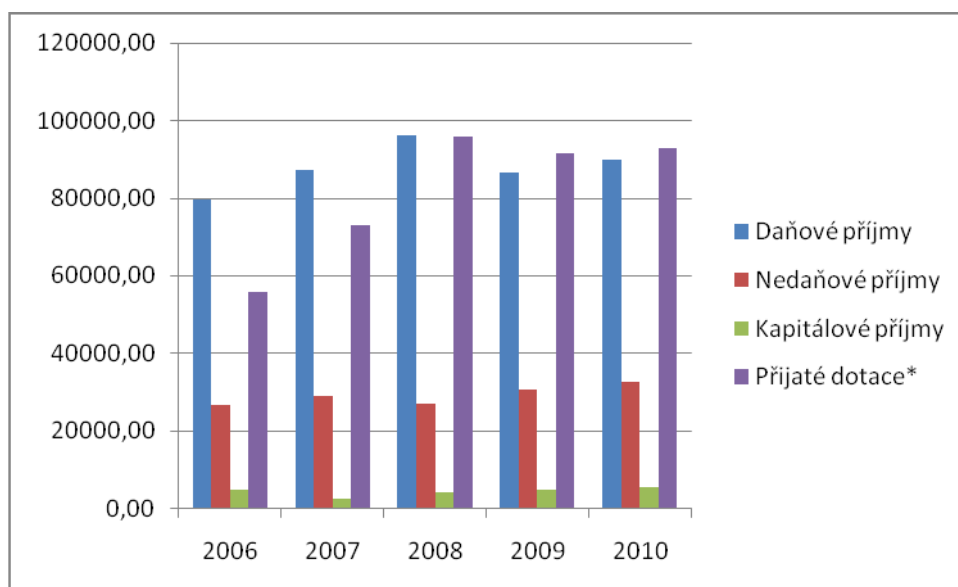
Příjmy plynoucí do rozpočtu obcí se obecně dělí do 4 skupin, a sice na příjmy daňové, nedaňové, přijaté dotace a příjmy kapitálové.

Z grafu č. 2 uvedeného níže vyplývá, že podstatnou část příjmů města XY (dále jen XY) tvoří dlouhodobě daňové příjmy. Jedná se o položku, která vykazuje v rámci zvoleného období určitou stabilitu. Na významu však v posledních letech nabývají přijaté dotace, které v letech 2009 a 2010 daňové příjmy dokonce převýšily a mezi lety 2006 a 2008 projevily výraznou růstovou tendenci.

Zatímco v roce 2006 byl podíl přijatých dotací k vlastním příjmům 50,2%, v roce 2011 byl tento poměr již 72,8%. Tento vývoj vypovídá o tom, že město XY se stává závislejší na příjmech zvenčí.

Naopak nejmenší položkou v příjmové části rozpočtu jsou kapitálové příjmy, které se ve sledovaném období podílely na vlastních příjmech obce v průměru 2,5%.

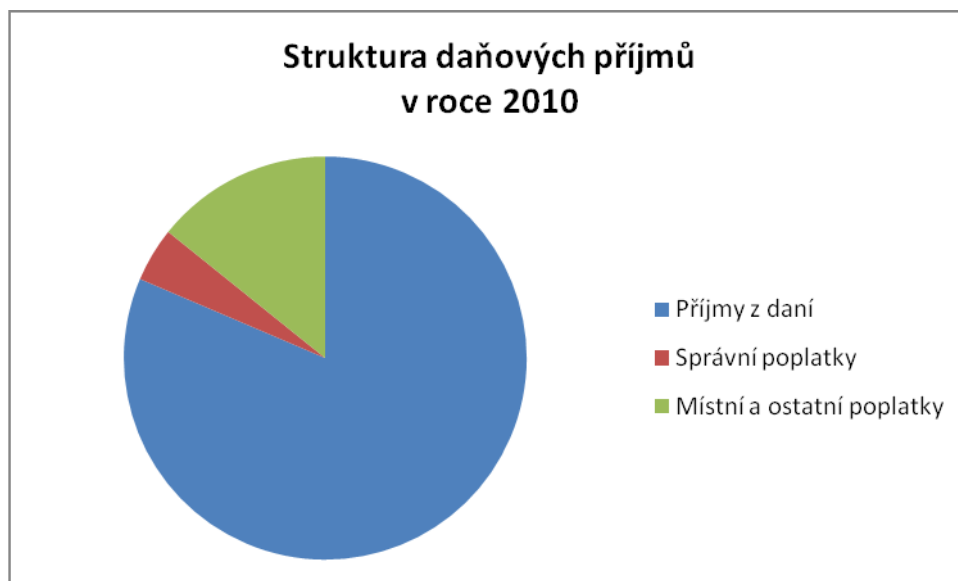
Nedaňové příjmy se na celkových příjmech rozpočtu podílí přibližně 15%.



Graf č. 2: Vývoj jednotlivých příjmů (zdroj: ARISweb)

Daňové příjmy

Výnos daňových příjmů tvoří příjmy sdílených daní, svěřených daní, místních a správních poplatků. Nejvýznamnější položkou daňových příjmů za celé sledované období od roku 2006 až 2010 je daň z přidané hodnoty (30 309 231,30 Kč v roce 2010), následuje daň z příjmu právnických osob (15 433 525,76 Kč, rok 2010) a daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a funkčních požitků (13 853 545,06 Kč v roce 2010). Výnos sdílených daní tvořil například v roce 2010 téměř 69% celkových daňových příjmů.



Graf č. 3: Struktura daňových příjmů v roce 2010 (zdroj: vlastní zpracování)

Podíl obcí na daňových příjmech upravuje § 4 zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní.

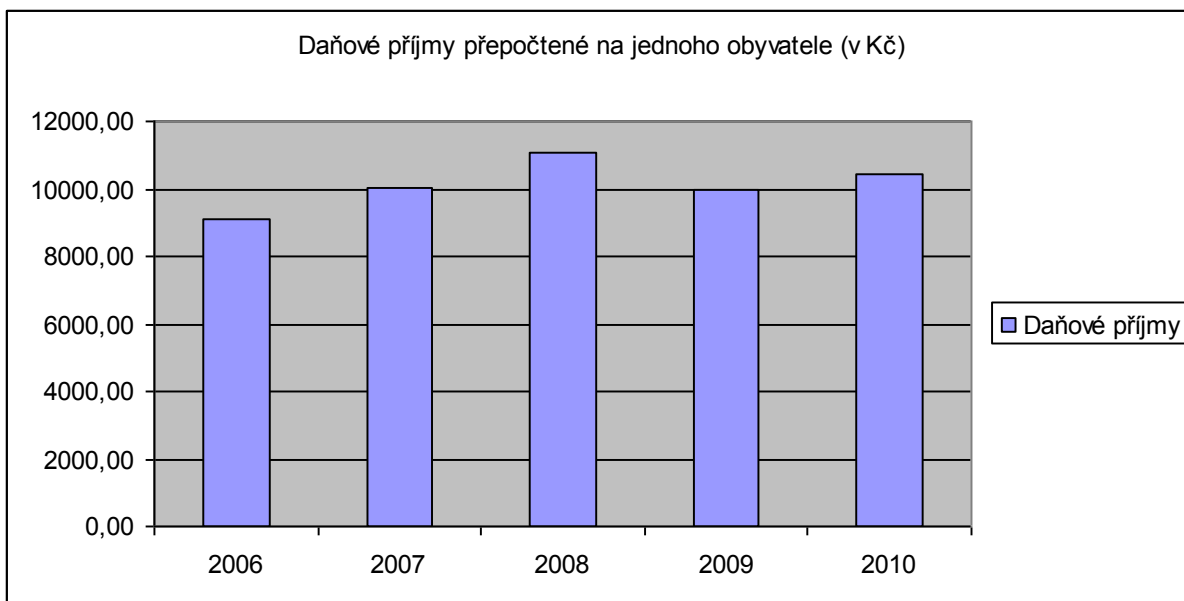
Obec svou aktivitou může ovlivnit tyto daňové příjmy:

- daň z nemovitostí,
- daň z příjmů právnických osob, kdy je poplatníkem obec,
- 30 % daně z příjmu fyzických osob samostatně výdělečně činných,
- 1,5 % daně z příjmu fyzických osob ze závislé činnosti,
- místní poplatky.

Pro představu, podíl těchto pěti položek na celkových daňových příjmech v roce 2010 činil 44,12%.

Znamená to tedy, že téměř polovinu daňových příjmů může město ovlivnit svou aktivitou.

Zajímavé je také sledovat u obcí vývoj daňových příjmů v přepočtu na jednoho obyvatele. V případě XY je přepočet daňových příjmů na jednoho obyvatele poměrně stabilní.



Graf č. 4: Daňové příjmy přepočtené na jednoho obyvatele (zdroj: vlastní zpracování)

Město XY může svou aktivitou tedy ovlivnit jen místní poplatky, nikoliv správní poplatky. Mezi místní poplatky města patří např. tyto tři nejvýnosnější: poplatek za uložení odpadu, poplatek za likvidaci komunálního odpadu a poplatek za provozovaný výherní hrací přístroj. Poslední zmiňovaný poplatek město ovlivňuje jen vyhláškou a tento poplatek spadá do kompetence Ministerstva financí. Polovina výtěžku je odváděna finančnímu úřadu jako správní poplatek a polovinu si město nechává. Tato vyhláška je platná jen do roku 2011, od roku 2012 budou změny v odvodu tohoto poplatku, které ale prozatím nejsou známy.

Nedaňové příjmy

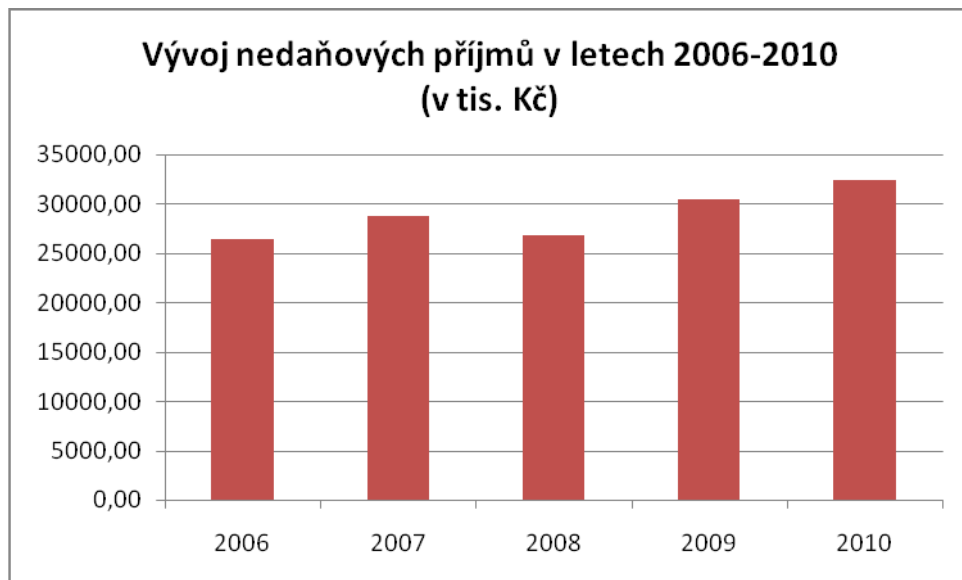
Kategorie nedaňových příjmů jsou tvořeny příjmy z vlastní činností. Patří mezi ně uživatelské poplatky za služby (např. kulturní a rekreační služby, užívání skládek, hřbitovní služby atd.), příjmy z pronájmu majetku ve vlastnictví obce, příjmy z úroků z poskytnutých úvěrů, splátky půjček poskytnutých v rámci rozpočtové politiky, sankční platby, dividendy a příjmy z prodeje krátkodobého a drobného majetku. Nedaňové příjmy jsou pro obec významné především z toho důvodu, že jejich strukturu a výši může obec přímo ovlivnit svou aktivitou.

Ve městě XY tvoří největší část nedaňových příjmů částky plynoucí z oblasti bytového hospodářství a nebytového hospodářství (příjmy z pronájmu a přefakturace služeb) a příjmy z pronájmu kanalizace. Výraznou položkou nedaňových příjmů jsou také sankční platby uložené městskou policií či jednotlivými odbory místního úřadu – jejich výše překročila v letech 2008-2010 částku 1 miliónu Kč. Dalšími položkami v kategorii nedaňových příjmů jsou například příjmy z pronájmu pozemků a přijaté nekapitálové příspěvky. Tabulka níže ilustruje skladbu nejvýznamnějších položek nedaňových příjmů v roce 2010.

2010	Skutečná výše v Kč	Podíl na nedaňových příjmech v %
Bytové hospodářství - příjmy z pronájmu	7 624 860,00 Kč	23,5
Bytové hospodářství - příjmy z přefakturace služeb	5 182 841,00 Kč	16,0
Odvádění a čištění odpadních vod - příjem z pronájmu kanalizace	4 796 671,00 Kč	14,9
Sankční platby uložené odbory městského úřadu a městskou policií	1 184 045,80 Kč	3,6

Tab. č. 2: Nejvýznamnější položky nedaňových příjmů v roce 2010 (zdroj: Závěrečný účet města XY 2010)

Vývoj nedaňových příjmů města v letech 2006-2010 je zachycen v grafu č. 3. Jednotlivé sloupce grafu vypovídají o tom, že výše nedaňových příjmů je poměrně stabilní. Oproti počátečnímu období (rok 2006) vzrostly v roce 2010 nedaňové příjmy o 6,5%.



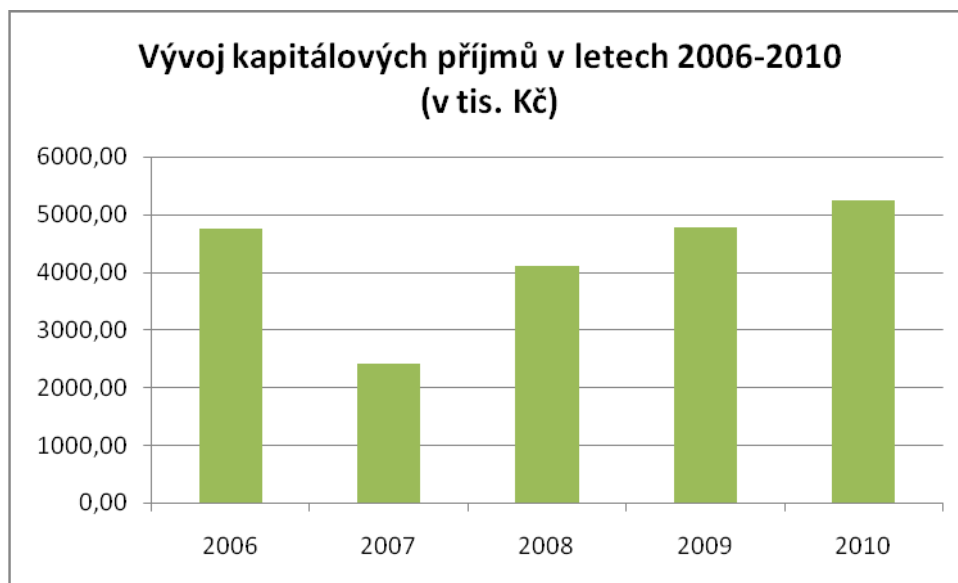
Graf č. 5: Vývoj nedaňových příjmů v letech 2006-2010 v tis. Kč (zdroj: vlastní zpracování)

Kapitálové příjmy

Příjmy spíše jednorázového charakteru, které jsou svou povahou spíše nepravidelné, reprezentují v rozpočtu obce kapitálové příjmy. Patří sem příjmy z prodeje majetku, pozemků, nemovitostí, příjmy z prodeje akcií a majetkových podílů.

V případě města Bystřice pod Hostýnem tvoří kapitálové příjmy nejnižší položku rozpočtových příjmů, v průměru se podíl kapitálových příjmů na celkových příjmech pohybuje mezi 1,3% a 2,5%, přičemž podíl na vlastních příjmech činí přibližně 3,1%.

Přehled o vývoji kapitálových příjmů zachycuje následující graf.



Graf č. 6: Vývoj kapitálových příjmů v letech 2006-2010 (zdroj: vlastní zpracování)

Ve sledovaném období se objevil pokles kapitálových příjmů v roce 2007, a to z důvodu nižšího prodeje kapitál.majetku města, v roce 2008 město prodávalo garáže ve výši 2 235 000 Kč a příjmy z prodeje bytů a ostatních nemovitostí byly 1 355 913 Kč. Příjmy z kapitálového majetku byly tedy větší, i v roce 2006 došlo k prodeji bytů a přijetí záloh od budoucích kupujících na byty, které se splácí pod dobu 20 let, výstavba probíhala v letech 1999 - 2000. Kromě toho má město příjem z prodeje pozemků. Od roku 2007 vykazují kapitálové příjmy rostoucí trend.

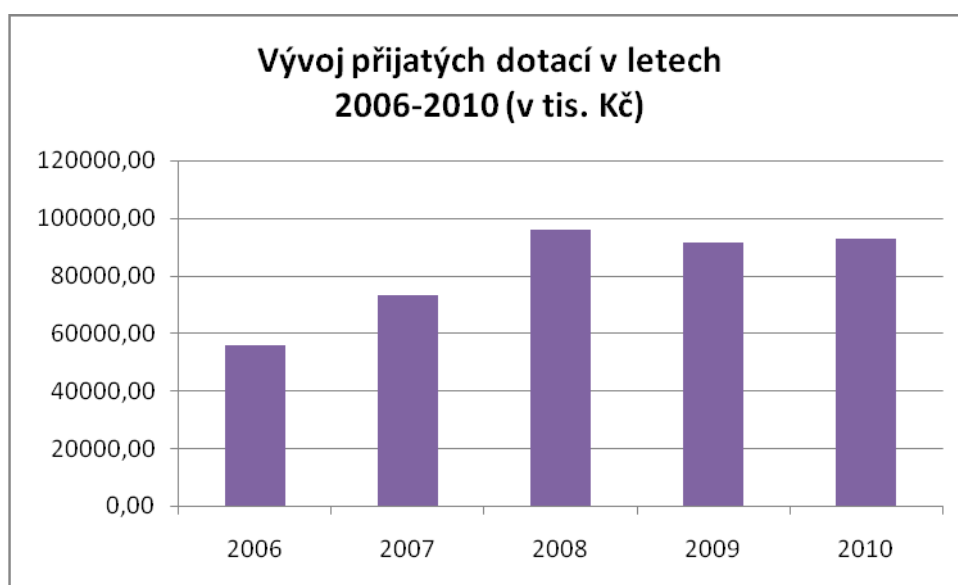
Plán prodeje majetku město XY sestaven nemá.

Přijaté dotace

Poslední skupinou příjmů dle druhového členění je třída 4 - přijaté dotace. Jedná se o projev přerozdělovacích procesů uvnitř veřejných rozpočtů. Přijaté dotace se dají členit dle různých hledisek, například dle účelu, dle poskytovatele či dle financování výdajů. V České republice jsou přijaté transfery obcí určeny z velké části k financování přenesené působnosti, tedy k běžnému a kapitálovému zajištění veřejných statků.

Město XY přijímá dotace od několika poskytovatelů, z různých finančních zdrojů. Patří mezi ně státní rozpočet, státní mimorozpočtové fondy, evropské fondy, rozpočet Zlínského kraje, Podhostýnského mikroregionu a rozpočty jiných obcí. Přijaté dotace v letech 2009 a 2010 převýšily daňové příjmy města, proto mají bezesporu velký význam pro hospodaření obce. Jakým způsobem se vyvíjela výše přijatých dotací ve sledovaném období shrnuje graf č. 7.

Město XY patří mezi tzv. trojkovou obec. Tzn., že je to město s přenesenou působností vůči okolním vesnicím, např. v oblasti sociálních dávek. Dále město zastupuje navenek stát (výběrem daní a různých správních poplatků). Ovšem od roku 2012 přešly kompetence města na Úřad práce Kroměříž - DP Bystřice pod Hostýnem. Město dostávalo dotace od státu na vypořádání rozdílu ke konci roku, které byly určeny rovněž na sociální dávky.



Graf č. 7: Vývoj přijatých dotací v letech 2006-2010 (zdroj: vlastní zpracování)

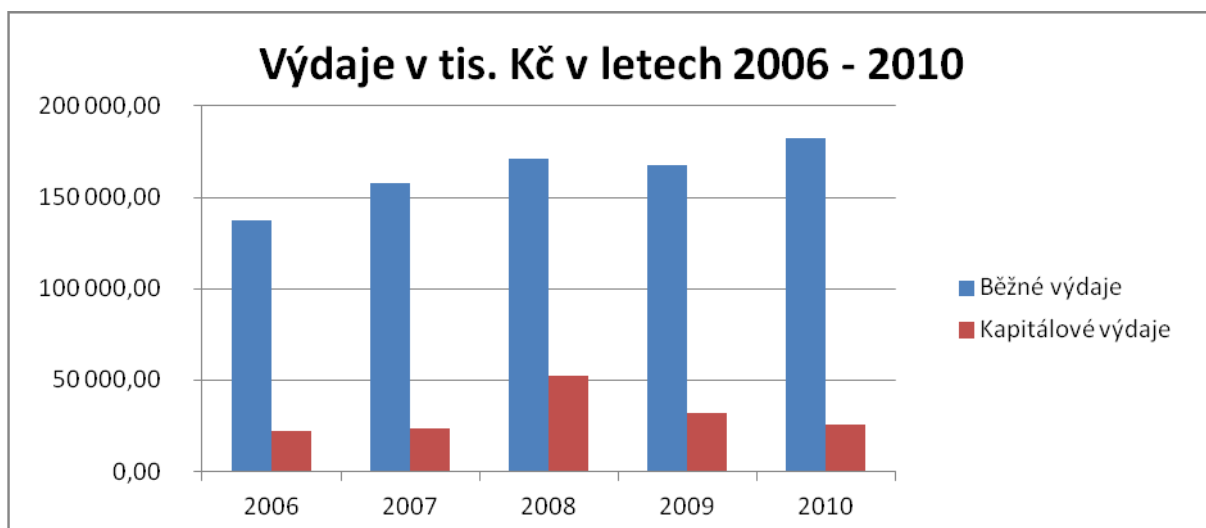
Důležitou skutečností pro obce byl rok 2006, kdy se měnila celá řada norem v sociální oblasti. Nová legislativa měla dopad na strukturu i velikost dotací v nadcházejících letech.

Z grafu je patrný nárůst přijatých dotací právě během let 2006 až 2008. Od roku 2008 je pro město Bystřice pod Hostýnem nejvýznamnější dotací účelový transfer od Ministerstva práce a sociálních věcí (příspěvek na péči oprávněným osobám, na dávky sociální péče a na dávky pomoci v hmotné nouzi - cca 50 milionů Kč ročně). Druhou nejdůležitější položkou je příspěvek na výkon státní správy (cca 16 milionů Kč ročně).

Svou podstatou se jedná o nárokové dotace, které jsou obci poskytovány ze státního rozpočtu každý rok. Znamená to tedy, že jenom dotace od MPSV ČR a příspěvek na výkon státní správy se podílí na celkových přijatých dotacích 70-75%. Čili zhruba $\frac{3}{4}$ přijatých dotací se každoročně opakuje. Zbylé operace (financování projektů z EU či Zlínského kraje atd.), jež může obec ovlivnit svou aktivitou, tvoří 20-25%.

2.2 Výdajová stránka rozpočtu

Výdaje města se obecně rozdělují na běžné a kapitálové, přičemž se uvádí i jiné hledisko jejich členění, a to investičního a neinvestičního charakteru. Město má v současnosti výdaje jak investiční, spojené např. s výstavbou Centra pro seniory Zahrada nebo se střediskem volného času Včelín, tak hlavně neinvestiční, např. každoročně se opakující výdaje nebo výdaje na sociální podporu apod. Podrobnější členění výdajů je rozebráno v podkapitole Běžné výdaje a Kapitálové výdaje.



Graf č. 8: Výdaje v letech 2006-2010 v tis. Kč (zdroj: vlastní zpracování)

Graf znázorňující výdaje zobrazuje vývojovou tendenci běžných a kapitálových výdajů v letech 2006 - 2010. Běžné výdaje mají rostoucí tendenci, kdežto kapitálové výdaje nejsou rovnoměrně rozloženy a to z toho důvodu, že rok 2008 byl významným zejména vysokými investičními akcemi (např. rekonstrukce havarijního stavu MŠ Radost).

Běžné výdaje

Běžné výdaje tvoří v rozpočtu významnou položku a to z důvodu velkých provozních nákladů na chod města, poskytované sociální dávky aj. Tyto výdaje se pohybují v rozmezí kolem 80 %. Mezi těmito výdaji můžeme najít:

- lesní hospodářství
- cestovní ruch
- doprava
- vodní hospodářství
- školství
- kultura, církve a sdělovací prostředky
- tělovýchova a zájmová činnost
- bydlení, komunální služby a územní rozvoj a ochrana životního prostředí

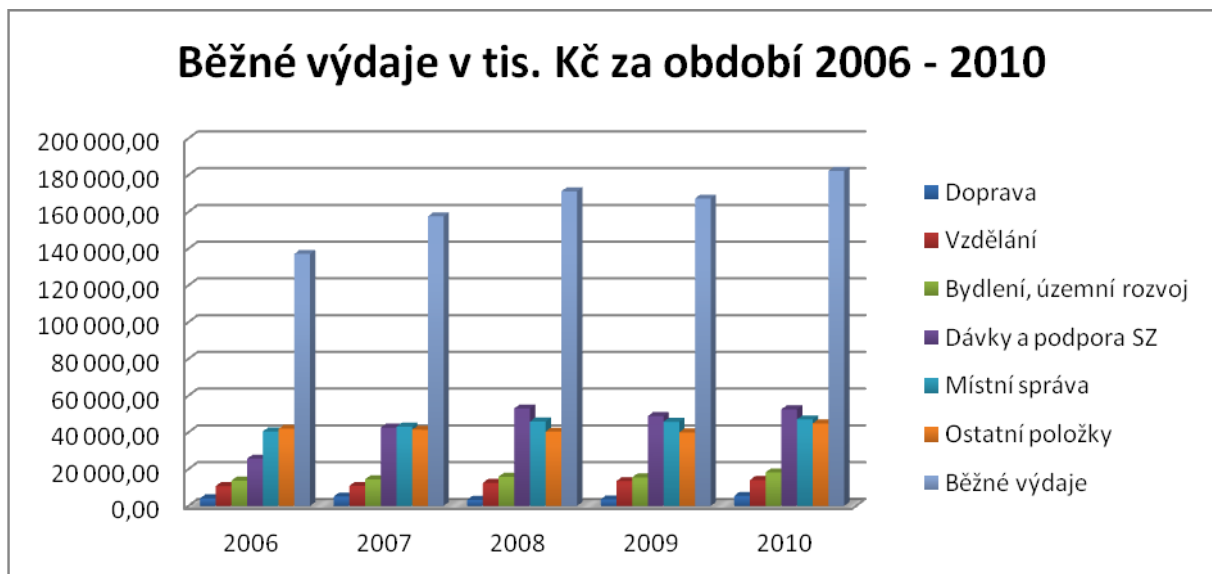
- sociální věci a politika zaměstnanosti
- bezpečnost a veřejný pořádek
- požární ochrana
- místní zastupitelské orgány
- místní správa aj.

V rámci rozčlenění výdajů existují odbory města, což představuje vnitřní členění výdajů, které je následující:

- Finanční odbor (oddělení účetnictví, správa daní a poplatků)
- Odbor vnějších vztahů
- Odbor projektového řízení
- Odbor vnitřní správy (oddělení informačních technologií, oddělení správy provozu, oddělení správy majetku a investic, oddělení evidence majetku a nakupování)

Útvar poskytování služeb:

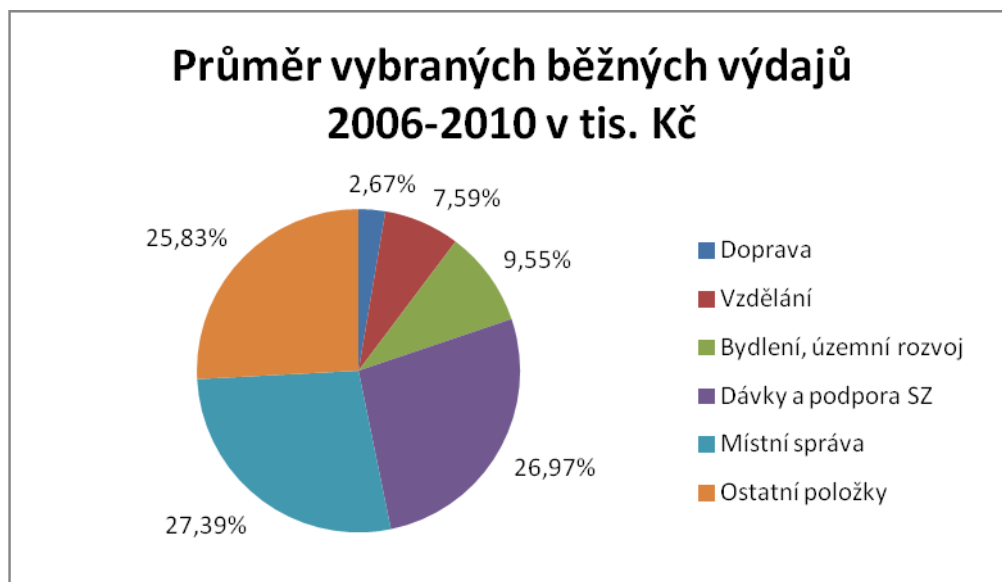
- Odbor občanských záležitostí a kultury (oddělení občanských záležitostí)
- Odbor územního plánování a stavebního řádu
- Odbor obecní živnostenský úřad
- Odbor dopravně správní
- Odbor životního prostředí
- Odbor sociálních věcí



Graf č. 9: Běžné výdaje 2006-2010 v tis. Kč (zdroj: vlastní zpracování)

Tento graf ilustruje vývojovou tendenci nejvýznamnějších položek spadajících do běžných výdajů. Obecně jde nejvíce finančních prostředků na dávky a podporu sociální zaměstnanosti (v roce 2006 to bylo 18,78%, v roce 2008 dokonce 30,99%) a na místní správu. V roce 2006 byla výše nákladů

na sociální politiku nejnižší. Druhou nejvyšší položkou jsou náklady na místní správu, které mají téměř konstantní tendenci. Náklady na bydlení jsou také takřka konstantní, rostou jen velmi mírně, a to kvůli zateplování bytů a výměny oken na sídlišti u sportovního centra Zahájené. Ostatní položky nevykazují žádné značné výkyvy.



Graf č. 10: Průměr vybraných běžných výdajů 2006-2010 v tis. Kč (zdroj: vlastní zpracování)

Graf č. 10 ilustruje průměrné položky běžných výdajů za období 2006 – 2010. Na rozdíl od předchozího grafu, zde je zřejmé, že nejvíce výdajů spadá pod místní správu a až druhou nejvýznamnější položkou jsou zde dávky a podpora v sociální zaměstnanosti. Bydlení a územní rozvoj představuje skoro 10 procent a nejmenší z vybraných položek je zde doprava.

Provázanost výdajů a příjmů

Provázanost výdajů a příjmů je spojena především prostřednictvím přijatých dotací. U investičních i neinvestičních dotací musí mít obec své vlastní příjmy, které získá buď prodejem majetku, nebo úvěrem. Město si většinou kryje své velké provozní náklady právě přijatým úvěrem. Příkladem, kdy se výdaje už tak dobře nevyrovnávají s příjmy je Kino Sušil. Skrze současnou dobu (s internetem v každé domácnosti) kino navštěvuje stále méně lidí. Provozní náklady kina jsou i přesto zhruba stejně vysoké, protože město musí odvádět poplatky organizaci OSA (poplatky za autorská práva) a výnosy z návštěvnosti se snižují. Proto i kino bude omezovat svůj provoz, aby alespoň trochu ušetřilo na nákladech.

Kapitálové výdaje

Z grafu č. 8 je zřejmé, že se kapitálové výdaje držely v prvních dvou letech na stejné úrovni, zatímco v roce 2008 výrazně stouply. V tomto roce probíhalo dokončení investičních akcí z minulých let a souběžně došlo k zahájení realizace nových plánovaných investičních akcí.

2006: Za nejvýznamnější akci roku 2006 lze považovat rekonstrukci ulice Mlýnská ve výši 4 353 tis. Kč, dále rekonstrukci kuchyně při ZŠ T. G. Masaryka a třetí nejnákladnější akcí bylo dokončení další etapy výstavby garáží v ul. U Hřiště (1 760 tis. Kč). Na splátkách dlouhodobých úvěrů a půjček město zaplatilo 7 511,75 tis. Kč.

2007: Tento byl významný díky investiční akci – rekonstrukce ZŠ Bratrství Čechů a Slováků (9 925 tis. Kč, z toho dotace 8 000 tis. Kč.) a zahájení stavebních prací na investičním projektu podporovaném EU – „Silnice II/150: Bystřice pod Hostýnem“ (1 596,55 tis. Kč). Dalšími akcemi v tomto roce byla rekonstrukce zámku (projektová dokumentace a studie proveditelnosti) ve výši 1 935,05 tis. Kč, dodávka a montáž části bezdrátového informačního a výstražného systému, investice do bytového hospodářství a vestavba administrativních prostor v budově Radnice. Na splátkách dlouhodobých úvěrů a půjček město zaplatilo 7 532,98 tis. Kč.

2008: V roce 2008 byl dokončen investiční projekt podporovaný EU – „Silnice II/150: XY ve výši 12 968,65 tis. Kč hrazených z rozpočtu. Významnou investiční akci realizovanou v roce 2008 byla rekonstrukce havarijního stavu MŠ Radost. Tato investice si vyžádala výdaje ve výši 17 105,46 tis. Kč (investiční dotace – 13 600 tis. Kč).

Mezi další realizované investiční akce patří např.:

- Zlepšení tepelných vlastností objektu MŠ Palackého,
- Rekonstrukce ZŠ Bratrství,
- Dodávka a montáž části bezdrátového informačního a výstražného systému,
- Rekonstrukce dětských hřišť v okolních vesnicích aj.

Na splátkách dlouhodobých úvěrů a půjček město zaplatilo 7 555,05 tis. Kč.

2009: Kapitálové výdaje v tomto roce poklesly, ale lze předpokládat určitý nárůst v dalších letech, jelikož se město rozhodlo, že bude realizovat investiční akce nazvanou „Centrum pro seniory ZAHRADA XY“, za jehož projektovou dokumentaci k územnímu a stavebnímu řízení město zaplatilo částku 1 880 tis. Kč. Významnou investiční akci byla „Přístavba šaten základní školy T. G. Masaryka XY – I. etapa“ a celkové náklady činily 6 882 tis. Kč, z toho dotace ze státního rozpočtu činí 5 mil Kč.

Další významné investice:

- Opravy a modernizace domu v rámci programu PANEL (Město vynaložilo na tuto akci částku 8.146.10 tis. Kč, z toho zdroje z dlouhodobého úvěru činily 7 705,93 tis. Kč.),
- Rekonstrukce komunikace v ul. Sadová,
- Výstavba garáží za účelem následného prodeje,
- Příprava žádosti o projekt z Operačního programu ROP NUTS II Střední Morava – Středisko volného času – Včelín aj.

Na splátkách dlouhodobých úvěrů a půjček město zaplatilo 7.705,32 tis. Kč.

2010: Výše kapitálových výdajů činila 25 885,53 tis. Kč. Pokračovala realizace významné investiční akce „Centrum pro seniory ZAHRADA XY“ – 6 280 tis. Kč.

Mezi další investiční výdaje patří:

- Budování komunikace v ul. Halamáskově (1 420,00 tis. Kč)
- Rekonstrukce a opravy objektu MŠ Bělidla včetně realizace projektu z EU „Zlepšení tepelných vlastností objektu MŠ Bělidla XY“ (4 777,85 tis. Kč)
- Příprava realizace projektu z Operačního programu ROP NUTS II Střední Morava – Středisko volného času – Včelín, „Základní škola Bratrství bez bariér“, „Přestupní terminály XY“
- Rekonstrukce teplovodu Sídliště a postupná rekonstrukce plynových kotelen ve vlastnictví města (2 793,42 tis. Kč)

Na splátkách dlouhodobých úvěrů a půjček město zaplatilo 7 705,32 tis. Kč.

Změny v rozpočtu

Ke změnám v rozpočtu zpravidla dochází, když daná situace vznikne za nepředvídatelných okolností a tuto situaci je třeba neprodleně řešit. Příkladem může být porucha vodovodního potrubí mateřské školky, kdy je třeba okamžitě zasáhnout, nebo loňské záplavy na ulici Vsetínské. Tyto změny, přesněji řečeno rozpočtová opatření schvaluje Rada města XY. Aby se zamezilo velkému deficitu rozpočtu, škrtají se výdaje na určité plánované akce nebo se vybere více peněz na sankcích. Další rozpočtové opatření může nastat tehdy, vznikne-li nějaká škoda, i úmyslně zaviněná např. občanem města a město po něm, nebo po pojišťovně vymáhá zaplacení výdajů na opravu. K vyrovnání rozpočtu bez rozpočtového opatření se přesouvají peníze tam, kde momentálně chybí. Ovšem v rámci možností. Jsou položky, na které je předem stanoven určitý obnos peněz a s těmito částkami již nelze manipulovat. Jsou ale položky, kde je pro širokou oblast (např. doprava) vymezena jedna jediná souhrnná částka a v rámci dopravy se můžou peníze přesouvat právě tam, kde je jich nejvíce zapotřebí.

	2006	2007	2008	2009	2010
Běžné příjmy	161 511,34	189 055,48	218 780,72	238 447,61	215 155,70
Běžné výdaje	137 175,09	157 607,39	171 226,02	167 265,00	182 360,08
Provozní přebytek	243 36,25	31 448,09	47 554,70	71 182,61	32 795,62
Výše splátky jistiny	7 511,75	7 532,98	7 555,05	7 705,31	7 310,00
Provozní přebytek po odečtení splátky jistiny	16 824,50	23 915,11	39 999,65	63 477,30	25 485,62

Tab. č. 3: Výše provozního přebytku v jednotlivých letech (v tis. Kč) (zdroj: vlastní zpracování)

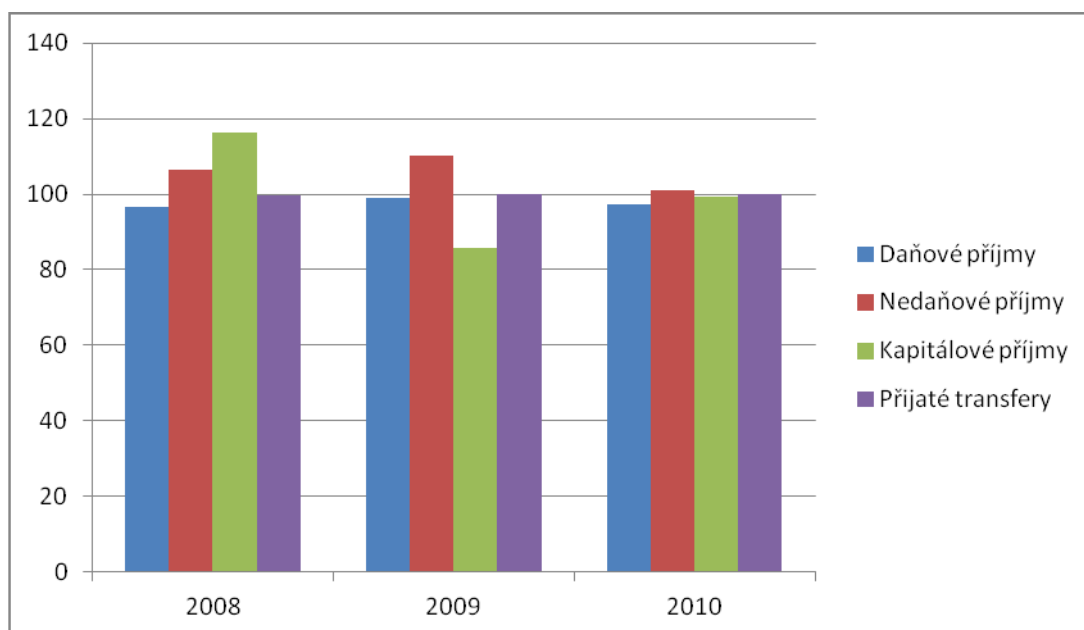
Provázanost příjmů a výdajů

Provozní přebytek města XY dosahuje v celém zkoumaném období kladných hodnot (shrnuje podrobně tabulka č. 3) Po odečtení splátek jistin od provozního přebytku zůstává provozní přebytek i po úhradě splátek stále kladný. Znamená to tedy, že městu po uhrazení svých závazků zůstává část provozního přebytku ke krytí investičních nákladů.

Naopak deficit vzniká v kapitálovém rozpočtu, a to v průměru za sledované období 2006-2010 ve výši 26 794 634 Kč ročně, čili kapitálové příjmy nestačí pokrýt kapitálové výdaje. Záporné saldo je tak z velké části pokryto přebytkem již výše zmíněného provozního rozpočtu. Výsledkem hospodaření je kladné saldo rozpočtu v letech 2006, 2007, 2009 a 2010. Deficit vznikl v roce 2008 a 2010 (popsáno v první kapitole naší práce).

Plnění příjmů rozpočtu 2008-2010

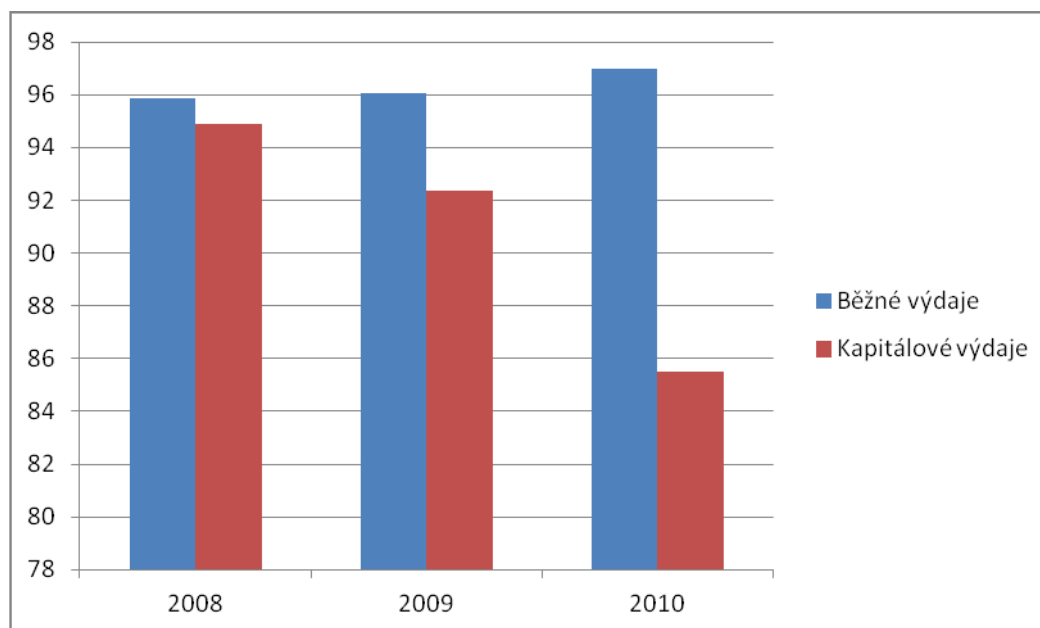
V následující části uvádíme procentuální plnění příjmů a výdajů z let 2008 – 2010. Zdrojová data byla čerpána ze závěrečných účtů obce a ARIS (ÚFIS) webu a jedná se o plnění vzhledem k upravenému rozpočtu. První graf ilustruje plnění rozpočtových příjmů dle druhového třídění.



Graf č. 11 : Plnění příjmů v letech 2008-2010 (zdroj: ARISweb, ÚFISweb)

Z grafu je patrné, že s největší přesností se plní přijaté transfery. Je to především z důvodu příslibů dotací od Zlínského kraje a EU. Výraznější nepřesnosti v odhadech výše příjmů jsou u nedaňových a kapitálových příjmů. Nedaňové příjmy ovlivnil fakt, že se město XY stalo dne 1. dubna 2009 plátcem daně z přidané hodnoty. Zejména tato skutečnost ovlivnila nárůst nedaňových příjmů v oblasti pronájmů majetku města. Neplnění kapitálových příjmů v roce 2009 bylo způsobeno neuskutečněním prodeje 3 garáží, tyto byly prodány v roce 2010.

Plnění výdajů rozpočtu 2008-2010



Graf č. 12: Plnění výdajů v letech 2008-2010 (zdroj: ARISweb, ÚFISweb)

Co se týče plnění rozpočtových výdajů, tak téměř stoprocentní plnění vykazují běžné výdaje, naopak u kapitálových výdajů se procentuální plnění výrazně liší. Je to způsobeno tím, že výdaje jsou použity nejen na plánované investiční akce, ale i na naléhavé rekonstrukce jako je např. odvlhčení objektu MŠ Sokolská aj.

2.3 Peněžní fondy města

Fond rozvoje bydlení města XY

Fond slouží k poskytování půjček na zvelebení obytných budov na území města a na opravy a technické zhodnocení obytných budov ve vlastnictví města podle stanovených podmínek a pravidel. Tyto zásady jsou zveřejněny na internetových stránkách města. Půjčky z fondu mohou být poskytnuty pouze fyzickým nebo právnickým osobám na území města. Tyto půjčky jsou městem poskytovány pouze zájemcům přihlášeným do výběrového řízení, které vyhlašuje pro každý kalendářní rok samostatně rada města XY. Průměrná částka na půjčku se pohybuje ve výši 60 – 70 000 Kč. Žádost o půjčku musí zájemce podat na předepsaném formuláři a ve stanovené lhůtě. Se žadatelem, kterým zastupitelstvo města rozhodne poskytnout půjčku z fondu, uzavře město smlouvu o půjčce. Příjmy plynoucí do fondu jsou např. dotace z výtěžku provozních loterií, rozpočtu města a jiné příjmy.

Sociální fond města XY

Fond je zřízen za účelem zajištění kulturních a sociálních potřeb zaměstnanců města a uvolněných členů zastupitelstva města. Jedná se zejména o půjčky zaměstnancům, penzijní připojištění, peněžní dary při narození dítěte aj.

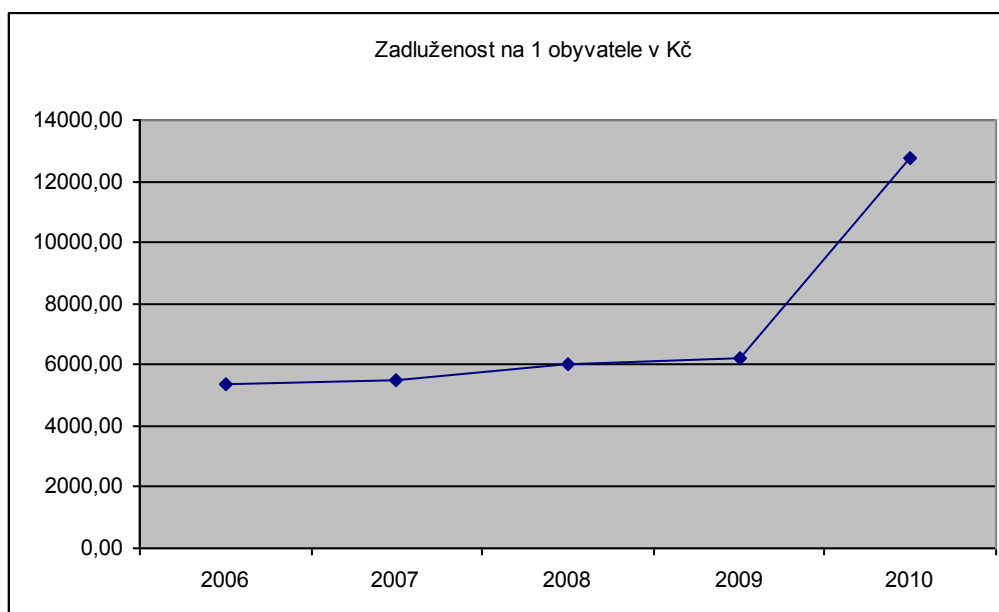
Grantový fond města XY

Fond je zřízen za účelem vytváření peněžních zdrojů pro poskytování investičních a neinvestičních grantů, např. pro sociální a zdravotní oblast, záchranářství, prevenci sociálně patologických jevů dětí a mládeže, tělovýchovu a sport, ochranu životního prostředí aj. Grant lze poskytnout pouze na základě žádosti podané na schváleném formuláři. Žadatelem je fyzická nebo právnická osoba, která provozuje veřejně prospěšnou činnost na území města. Je povinen předložit celkový rozpočet projektu. Poskytovatel grantu může poskytnout nejvýše 70% z celkových nákladů projektu. Příjemci grantu jsou povinni se při realizaci projektu řídit obecně platnými právními předpisy uvedenými na internetových stránkách města. Příklad: Příjemce musí prokázat (kopií faktury), že grant byl vyhotoven na daný účel.

2.4 Současný dluh obce a jeho správa

Ukazatel dluhové služby

Při výpočtu ukazatele dluhové služby se vychází z metodiky stanovené Ministerstvem financí ČR. Ukazatel dluhové služby obce poměruje stálá aktiva ku cizím zdrojům, což vypovídá o tom, kolik město v daném roce vydá na splácení dluhu včetně jeho správy ku hodnotě stálého investičního majetku města. Ukazatele dluhové služby města XY dosáhl v roce 2010 hodnoty 11,74%. Vývoj zadlužení města je znázorněn v následujícím grafu s využitím ukazatele zadluženosti města přepočtené na 1 obyvatele. V roce 2010 připadal dluh na 1 obyvatele ve výši 5 369 Kč, zatímco v roce 2010 byla tato částka téměř dvojnásobná (pro představu, celorepublikový průměr zadluženosti obcí za rok 2010 činil 5 504 korun na jednoho obyvatele)². Rapidní skok v předminulém roce a nárůst zadlužení města XY souvisí především s realizací rozsáhlé investiční akce „Výstavba centra pro seniory Zahrada“, jež je mimo jiné financována dlouhodobým úvěrem ve výši 35 000 000 Kč.



² <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/ekonomika/139932-prumerny-dluh-obci-na-obyvatele-se-loni-prehoupl-pres-5-500-koron/>

Graf č. 13: Zadluženost na 1 obyvatele v Kč (zdroj: vlastní zpracování)

Přehled dlouhodobých úvěrů

K 31. 12. 2010 činila výše závazků města vůči bankovním ústavům 48 788 320 Kč. Přehled věřitelů města XY je uveden v tabulce níže.

Věřitel	Účel poskytnutí úvěru	Jistina údaje v tis. Kč	Splatnost - rok	Úroková sazba
Českomoravská záruční a rozvojová banka, a. s.	Dostavba kanalizace	25.719,00	2018	0
Komerční banka, a.s.	Dostavba kanalizace	8 412,00	2015	pohyblivá
Hypoteční banka, a.s.	Výstavba bytových domů	7 676,39	2020	7,8 % p.a.
Komerční banka, a.s.	Oprava a modernizace bytového domu	6 980,93	2023	0,10 %p.a.
CELKEM		48 788,32		

Tab. č. 4: Závěrečný účet města XY (zdroj: Závěrečný účet města pro rok 2010)

Splácení dlouhodobých úvěrů

Dle informací poskytnutých finančním odborem XY splácí město jistiny úvěrů včetně úroků v daném termínu a dle smluv. Zde je ukázka ročního financování úvěrů z roku 2010. Město tyto údaje zveřejňuje v závěrečném účtu, mimo to plán splácení závazků do budoucna je uveden v rozpočtovém výhledu města XY na období 2011-2015 (dostupný na www stránkách města). Podrobnější informace ohledně splatnosti jednotlivých úvěrů či jejich úročení nám poskytla hlavní účetní na finančním úřadě.

	2006	2007	2008	2009	2010
Splátky jistin	7 511,75	7 532,98	7 555,05	7 705,31	7 310,00
Dlužná částka k 31.12.	69 991,59	62 862,61	63 711,56	56 098,48	48 788,31

Tab. č. 5: Přehled splátek a dlužných částek v tis. Kč 2006 – 2010

FINANCOVÁNÍ	Kč
Splátka dlouhodobého úvěru Komerční bance, a.s. - úvěr na opravy a modernizace domu 1515-1517	-580 000,00
Splátka hypotečního úvěru Hypoteční bance, a.s.	-595 516,37

- bytové domy	
Splátka dlouhodobého úvěru Českomoravské záruční a rozvojové bance, a.s. - dostavba kanalizace	-3 429 200,00
Splátka dlouhodobého úvěru Komerční bance, a.s. - dostavba kanalizace	-1 682 400,00
Splátka dlouhodobého úvěru Komerční bance , a.s. - čistírna odpadních vod	-1 022 886,34
Změna stavu krátkodobých prostředků na bankovních účtech města	-4 842 902,46
FINANCOVÁNÍ CELKEM	-12 152 905,17

Tab. č. 6: Financování dlouhodobých úvěrů pro rok 2010 (zdroj: závěrečný účet města XY 2010)

Město průběžně splácí dodavatelské závazky pomocí trvalého příkazu, tudíž si nemusí hlídat termíny splátek. Závazky jsou úročeny podle předem poskytnutého přehledu úroků, který městu poskytne banka a který je součástí schváleného rozpočtu. Výše a datum splatnosti jistiny je určen ve smlouvě. Co se týče půjček, město je poskytuje pouze z Fondu rozvoje bydlení a úročí je ve výši 5% p. a.